
AANHANGSELS.

A 6A-96. JAMESON STROOPTOCHT.

B

[AANHANGSEL A.]

Papieren betreffende den inval van de troepen van de Britsch Zuid Afrika Maatschappij in de Zuid Afrikaansche Republiek, verzameld door het Departement van den Staats Procureur.

(Gepubliceerd door de Regeering van de Zuid Afrikaansche Republiek.)

VERTALING.

Uittreksel uit een brief van L. Phillips.

(Privaat.)

10 Juni, 1894.

Waarde Beit,

(Hier volgen aanmerkingen omtrent private zaken.)

Ik weet niet wat onze volgende stap zal zijn. De Regeering is klaarblijkelijk onder den indruk dat zij veel goeds voor de industrie heeft gedaan, en onze oppositie zal natuurlijk den ouden Kruger kwaad maken. De oude man is echter in geen geval een vriend van de industrie, heeft de meest verkeerde ideeën omtrent staathuishoudkunde, vermoedt dat wij allen samenspannen met zijn grootsten tegenstander C. J. R., ziet denkbeeldige amalgamaties in het verschiep en het land opgekocht door Rhodes, enz., enz.

Birkenruth en Kapt. Rhodes hebben beide mij aangespoord naar Kaapstad te gaan om met C. J. R. over de positie en onze gedragslijn te raadplegen. Ik wil mij natuurlijk niet met politiek bemoeien, en wat het stemrecht betreft, geloof ik niet dat vele menschen een cent er om geven. *(Hier volgen private aangelegenheden, b.v. aandeelentransacties, enz.)*

No. 2.

VERTALING.

Uittreksel uit een brief van L. Phillips.

(Privaat.)

16 Juni, 1894.

Waarde Beit,

Gewoonlijk bepaal ik mijne brieven tot wat geacht worden mag onze bezigheid direct aan te gaan, maar ik zet mij dezen namiddag er eens voor om U over andere dingen te schrijven. Wij kunnen met tamelijke zekerheid de uitkomsten bepalen die uit onze verschillende ondernemingen zullen voortkomen onder de bestaande omstandigheden, maar daar onze belangen geweldig geschaad zullen worden door drukkende wetten of politieke verwickelingen en de lucht verre van helder is, denk ik het geraden om den geheelen toestand voor U open te leggen. (*Hier volgen eenige private opinies omtrent de wetgeving van het land*). Ik mag hier zeggen, dat, zooals Gij natuurlijk weet, ik geen verlangen koester naar politieke rechten en ik geloof dat de bevolking in haar geheel genomen, in dit opzicht niet eerezuchtig is. (*Hier volgen opinies omtrent het Cyanide-monopolie*).

De bewaartplaatsen-quaestie zal—naar ik denk—ten onzen faveure worden belist, maar ten koste van zoowat £25,000 Het is het plan om een goede som gelds te besteden om een beteren Raad te verkrijgen, maar ik moet U opmerken dat het besteden van geld bij verkiezingen, bij de laatste wet tot een crimineel misdrijf gemaakt is en dat de zaak dus voorzichtig moet worden aangepakt. (*Hier volgen opinies omtrent het dynamiet-monopolie*).

Ik heb ook vernomen dat hij zeide, dat hij (de President) zeer boos is op de Ecksteins, dat Nellmapius de beste vriend was, dien de Staat ooit gehad had, en dat, nu hij overleden is, zijne weduwe niets heeft, terwijl wij een groot fortuin door hem gemaakt hebben. Ik denk, dat deze slechte berichten uit den koker van komen. De President is geheel en al buiten zichzelf en vele zijner oude

vrienden zeggen mij, dat hij zoo overtuigd is, dat zijne handelingen door Goddelijke leiding worden bestuurd, dat hij onhandelbaar is en doof voor alle redeneering. Als de zaken gaan zooals het schijnt dat gebeuren zal, zal de industrie geweldige verliezen lijden of er zal eene revolutie uitbreken. Onze roeping is het natuurlijk om beide te voorkomen. De heeren van de Gold Fields drongen er bij mij op aan, om naar Kaapstad te gaan en de zaak met Rhodes te bepraten. Ik was genegen om dat te doen, maar twee overwegingen hielden mij terug; 1e. Zoo het voor een oogenblik vermoed werd dat ik mij met Rhodes in verbinding stelde, zou ik mij de bitterste haat van de Regeering op den hals halen en misschien terecht. 2e. Zou het verstandig van mij zijn om in den raad van Rhodes te gelooven? (*Hier volgen opmerkingen omtrent de taxatie van goederen uit den Oranje-Vrijstaat en de Kaapholonie.*) Iemand heeft het Gouvernement verteld, dat de uitlanders voornemens zijn om hun verschillende Regeeringen te verzoeken, dit land onder internationale controle te plaatsen, zooals met Egypte is geschied en het Gouvt. is—naar ik hoor—zeer ernstig hierover verontrust. Er is natuurlijk nog een andere gebeurlijkheid mogelijk, nl.: een beroep op al de andere Kolonien en Staten van Zuid-Afrika. Ik hoopte, dat gij zoudt uitkomen daar, ofschoon er geen onmiddellijke noodzakelijkheid is om te handelen, wij toch moeten overleggen welke politiek wij zullen volgen. Zooals de zaken gaan, kunnen wij er niet geheel en al buiten blijven. Natuurlijk moet alles wat wij doen door middel van anderen gedaan worden, naar ik denk niet dat onze belangen veroorloven om den loop der zaken onverschillig aan te zien. Als gij Rhodes vertrouwt en telegrapheert "Zie Rhodes," zal ik naar beneden gaan. Mijn eigen meening is om nog te wachten en uit te zien en wat geld te besteden om te beproeven den Raad te verbeteren. De oorlog in het Noorden, als Magato zich daarbij voegt, is nog niet een zekere zaak en ik zie dat het Engelsche Gouvernement bezwaren maakt tegen het commandeeren van Britsche onderdanen wat tot verwikkelingen leiden kan.

No. 3.

VERTALING.

Uittreksel uit een brief van L. Phillips.

(Privaat.)

25 Juni, 1894.

Waarde Wernher,

(Hier volgen private mededeelingen over aandelen-transacties.)

Cyanide. Uw kabelgram ontvangen. Solomon gaat Sir H. Loch zien. Ik zal mij er niet inmengen indien ik het vermijden kan. Het schijnt alsof de Britsche Regeering hier een woordje wenscht te zeggen te hebben en dat wordt hoog tijd ook. Waarvoor ik bevreesd ben is dat zij de rem aan één ding zullen zetten, en dat wij in een ander opzicht door een of ander dwaasheid van de Regeering verdrukt zullen worden. De Regeering is totaal verrot en wij moeten hervorming hebben. Het alternatief is revolutie of Engelsche inmenging. Kruger schijnt buiten zichzelf te zijn en verbeeldt zich dat hij door Goddelijke Voorzienigheid wordt geleid. *(Hier volgen private aangelegenheden.)*

P.S. Indien de Britsche Regeering zich kon (of wil) bemoeien met een Cyanide Monopolie moet zij zich, met gelijk recht, ook tegen een Dynamiet Monopolie verzetten. De ondersteuners van Nobel zullen zich thans natuurlijk tegen hunne inmenging in het Dynamiet Monopolie verzetten!

No. 4.

VERTALING.

Uittreksel uit een brief van L. Phillips.

(Privaat.)

1 Juli, 1894.

Waarde Wernher,

(Hier volgen private aangelegenheden.)

Regeering: Ik merk dat de oude Marquard een zeer gunstige opinie heeft omtrent het effect van de laatste demonstratie.* Ik deel niet geheel zijne opinie. Ik geloof dat hunne oogen geopend zijn voor het feit, dat er een sterke ontevredenheid is onder de vreemdelingen. Sir H.

Loch heeft de rem aangezet in de commandeerkwestie, en gaf hun ongetwijfeld degelijk advies omtrent zaken in het algemeen. In hoeverre zij zijn raad zullen volgen moet nog worden gezien. Ik geloof niet dat zij nog verdere drukkende wetgeving gedurende deze zitting zullen proberen, maar ik geloof niet dat zij op iets zullen terugkomen van wat zij alreeds gedaan hebben. Sir Henry Loch (met wien ik twee lange gesprekken alléén had) heeft mij eenige zeer positieve vragen gedaan, zooals b.v. hoeveel geweren wij in Johannesburg hadden, of de bevolking zich voor 6 dagen kon verdedigen totdat hulp zou komen, enz. enz., en zei uitdrukkelijk dat indien er 3,000 geweren en ammunitie hier waren, hij zeker hierheen zou gekomen zijn. Hij deelde mij verder mede, op een veelbeteekenende wijze, dat zij de Zwazie-conventie voor 6 maanden hadden verlengd, en zeide, dat hij veronderstelde dat Johannesburg tegen dien tijd beter voorbereid zoude zijn, met andere woorden, indien de zaken wat meer zeker zijn zullen wij actief optreden. Ik overreedde hem om Johannesburg niet te bezoeken, en naderhand geloof ik (ten minste dit is mij op zeer goede autoriteit verteld) heeft President Kruger hem persoonlijk gevraagd om niet hierheen te komen. Sir Henry hield vol dat hij overtuigd was dat de Britsche onderdanen niets openlijks zouden doen, maar Kruger antwoordde, dat hij onder de omstandigheden niet voor zijne burgers kon instaan. De Regeering heeft een schrik gehad, en weet dat het eerste schot zonder redenen door de burgers gelost, Engelsche interventie zou beteekenen, en het verlies van de onafhankelijkheid van de Republiek. In geval van vijandelijkheden, afgescheiden van het verlies van menschenlevens, zullen de Boeren ongetwijfeld grootte schade aan de machinerien doen. Natuurlijk wenschen wij geen opstand te hebben, maar, zooals ik Esselen en Leyds vertelde, indien de Regeering of de Raad niets doet om de bevolking te doen bedaren, zullen wij vroeger of later eene revolutie hebben. (*De rest van den brief handelt over private zaken.*)

* Bedoeld wordt hiermede de demonstratie tegen den Staatspresident, gehouden te Pretoria door Engelsche onderdanen bij de aankomst van Sir Henry Loch, Gouverneur der Kaapkolonie en H. C. van Zuid-Afrika, toen deze als gast der Regeering aldaar kwam om over de Zwazieland Conventie te onderhandelen.

No. 5.

VERTALING.

Uittreksel uit een brief van L. Phillips.

(Privaat.)

15 Juli, 1894.

Waarde Beit,

(Hier volgen private aangelegenheden.)

Politiek.—Zoo even uw kabelgram ontvangen, luidende "Zie Rhodes niet" enz., en hierover ben ik verblijd. Het is ietwat stiller doch ik geloof dat vele menschen geworen koopen voor het geval verwickelingen ontstaan. Indien Sir Henry Loch over 6 maanden terugkomt ter zake van Swazieland, zal er misschien een opstand zijn. Ik sluit hierin een brief aan Smith. Indien gij denkt dat dezelve te kras is, voor zoover de politiek betreft, vernietig hem dan, zoo niet, gelieve hem dan af te geven. Wij wenschen geen opstand te hebben. Onze troefkaart is een fonds van £10—15,000 om den Raad te verbeteren. Ongelukkigere wijs hebben de maatschappijen geen fonds voor geheime diensten. Ik moet een plan uitdenken. Wij wenschen niet de hand in onze eigen zak te steken. Ik moet vernemen voor hoeveel Langerman gewillig is in te teekenen. Mij is verteld geworden dat hij geld zou geven, dus veronderstel ik dat J.B.R. hem volmacht daartoe heeft gegeven.

De uwe,

(w.g.) LIONEL PHILLIPS.

No. 6.

VERTALING.

Uittreksel uit een brief van L. Phillips.

(Privaat.)

21 Augustus, 1894.

Waarde Beit,

(Hier volgen aanmerkingen omtrent den Volksraad enz.)

Ik zal ook zien of het niet mogelijk is zonder onnoodige vrees hier te verwekken of actief optreden te Pretoria te veroorzaken, de maatschappijen over te halen zich van eenige

geweren, enz., te voorzien. Eén ding is zeker. De dapperheid der boeren is erg overdreven sedert zij onze troepen een pak slaag hebben gegeven, en in de Malaboeh oorlog hebben zij zich onderscheiden door het contingent van Pretoria al het gevaarlijke werk te doen verrichten, en schijnen zij over het algemeen zich slecht te hebben gedragen. Indien zij wisten dat er zoowat 3,000 goed gewapende manschappen hier waren, zoude er wat minder gesproken worden—in elk geval minder werkelijk gevaar zijn—om Johannesburg bij gebeurtenissen als onlangs plaats vonden weg te vegen. Hierbij komt nog, dat men nooit zeggen kan, wanneer er verwickelingen kunnen ontstaan en deze plaats behoort wel gereed te zijn om het ten minste een paar dagen te kunnen uithouden. Indien het besteden van geld geen hervorming brengt, dan is het ecnige alternatief geweld, en dat zal wel in tijd komen. De Boer echter weet wel wat het resultaat hiervan zal zijn, zoo goed als wij, en om die reden denk ik, dat het land rijp is voor een veranderde politiek. Kruger is zulk een autocraat geworden, dat wij nauwelijks kunnen verwachten, dat hij een begin zal maken met veranderingen, maar zal zich omdorwerpen aan den wil van het volk, indien hij ziet, dat het onvermijdelijk is. *(De rest van den brief handelt bijna uitsluitend over private zaken.)*

No. 7.

VERTALING.

Uittreksel uit het dagboek van R. White over 1895 (een van de officieren van Dr. Jameson), gevonden op het slagveld te Doornkop in een zwartem trommel, en overgelegd op de terechtzitting dd. 27 April, 1896, door den getuige Kapitein Erasmus.

Paginas 10 & 11.

12 April (Goede Vrijdag). Nam trein naar Rondebosch (15 minuten) en arriveerde in tijd voor middagmaal met Rhodes. Geen andere gast behalve de heer Larees een Hollandsche landbouwer van de oude type, die Rhodes met zijn electie hielp. Wij spraken over Sir T. Shepstone en de annexatie van de Transvaal in 1878. R. zegt dat de Boeren

verlangend waren onder de Britsche Regeering te komen. Hij schrijft de mislukking der geheele zaak toe aan Sir O. Lanyon, die de zaak behandelde "on lines of a second rate line regiment." Larees stemde hiermede volkomen in. Hij vertelde mij naderhand dat de groote toeneming van de Engelsche bevolking te Johannesburg, er toe leiden zou dat de Transvaal langzamerhand Engelsch werd. Intusschen betaalden de Johannesburgers $\frac{1}{3}$ van de belasting, waren geheel en al onvertegenwoordigd en hadden geen deel aan de Regeering. De Boer zelf verlangt een stil en landelijk leven en haat allen vooruitgang, zelfs de verlenging van den spoorweg is hem onaangenaam. Deze sectie is bekend als de Afrikaner Bond, en de heer Hofmeyer is hoofd hiervan.

14 April. Rhodes liet den indruk bij mij achter dat de Kolonie zeer gemakkelijk te regeeren was, en de menschen zeer aangenaam waren om mede te handelen. Ik maak te de gevolgtrekking, dat hij hoopte na verloop van tijd de Transvaal terug te winnen voor Engeland, door kracht van overreding en overwicht van bevolking, en op die wijze de fout van O. Lanyon te herstellen.

Toen wij over Uganda spraken, laakte hij de officieren van onze expeditie omdat zij niet eene positie op de Nijl hadden ingenomen en versterkt, en deze hadden gehouden. Ik zei dat zij misschien bevelen van onze Regeering gehad hadden met betrekking tot hun gedragslijn." Hij antwoordde "Precies. Gij kunt niet verwachten dat een Eerste Minister neer zal schrijven dat gij havens zult nemen. Maar indien hij U bevelen daarmede strijdende geeft, *gehoorzaam niet!* *Verb sap.*

Intusschen kunnen de Franschen van de Congo de Nijl bereiken, en daar een haven versterken, voordat een Engelschman gevonden wordt die driest genoeg is om bevelen niet te gehoorzamen. Wat dan?

April 22. Reed in den namiddag met Holden (niet Harry) naar Meintjes Kop, welke de stad beheerscht, de twee Buluwayo en de Barberton wegen, en de Witwatersrand in den rug. Dozó M. Kop is de sleutel van de geheele plaats.

Villiers* arriveerde in den namiddag.

April 23. Reed met Villiers naar Daspoort. De rivier (Aapies) stroomt door een smalle kloof, de rotsen aan weerszijden zijn omtrent 600 voet hoog. Daar is juist ruimte genoeg voor den weg en de rivier, die zeer langzaam hier vloeit, en omtrent 2 voet diep is.

B. Johnson, Kerr en Rhodes arriveerden om 5.29.

April 24.

Ontbijt juist tegenover v. Vuren, bij Hammanskraal. Er is een kleine winkel en het gewone half-dózijn kamers voor reizigers. Erg zindelijk en goed. Door een Schot en zijne vrouw gehouden. Het bosch hier en zoo ver als N. als het hotel en de brug over Pienaarsrivier is vrij dicht. De bosschen zijn omtrent 12 voet hoog, maar het is mogelijk voor ruiters zich er tusschen te bewegen. Het zou moeielijk zijn veel communicatie te hebben, of personen voor meer dan 200 treden aan beide kanten van den weg te zien. Water vrij overvloedig. Heb niet veel vee gezien en zeer weinig plaatsen. Van 10 a.m. tot 1.30 p.m. reden wij door de Springbokvlakte naar het Bad. Deze geheele streek is slecht met water voorzien, en om deze reden is het onmogelijk hier te boeren. Wij gingen voorbij een paar kafferkrallen, maar anders is er weinig landbouw. Het veld is een mengsel van zuur en zoet gras. Er zijn een paar pannen met water nabij de kafferkrallen. De streek is geheel open behalve bosschen hier en daar. . . .

Het pad werd slecht van Warmbad naar Tweefontein. Het gaat een dal uit, aan beide kanten waarvan met struiken bedekte heuvels zijn, die de geheele route beheerschen. Onmiddellijk na Tweefontein gaat het pad over een smallen nek, een zeer sterke positie, indien deze van beide kanten verdedigd wordt. Deze nek beheerscht den in- en uitgang tot het Nijlrvier Dal. De weg is moeielijk hier. Bereikte Nijlstream om 7.30 p.m. Een zeer goed hotel en diner. Villiers, Rhodes, Flemming, Bulkeley, Johnson en ik sliepen in een kamer. . . .

*Officieren van de British S. A. Co

VERTALING.

No. 8.

1st. Oct., 1895.

Van
Hammond,
Johannesburg.

Aan
Colonel F. Rhodes,
Mafeking.

Ik vertrek Donderdag met White* om eenige mijneigendommen voor zijn Syndicaat te onderzoeken nabij Rustenburg. Wij gaan door naar Mafeking. White gaat van daar naar Kaapstad, waarheen ik ook zal gaan ten einde Ernest** te ontmoeten voordat hij naar Europa gaat. Mogt gij eenige mededeeling voor mij hebben laat die dan bij Julius Weil, Mafeking.

(w.g.) voor J. H. HAMMOND,
A. K.

Overgelegd door het Hoofd van het Telegraaf Departement der Zuid-Afrikaansche Republiek te Pretoria, op te terechtzitting, d.d. 27 April, 1896.

Vergelijk hierbij de volgende uittreksels uit het dagboek van R. White, die doen zien wat deze persoon gedurende zijn verblijf te Pretoria en Johannesburg deed.

Paginas 51 en 52.

N.B. Te Pretoria Artillerie Kamp bezocht. Zag een half dozijn stukken oud geschut, mortieren enz. Een kanon van den tijd van het 2de Keizerrijk, brons. Een maxim, Nordenfeldt, van 1820 (dit kanon was stuk). Een 9 ponder voorlaad kanon in zeer slechten toestand. Geen der kanonnen die ik zag waren geschikt voor veel werk. De opperwachtmeester vertelde mij, dat er 3 batterijen in het magazijn waren, 1 batterij=3 kanonnen. Deze 3 batterijen zijn 9 en 6 ponders, alsook 3 maxims in goede conditie, die heb ik echter niet gezien. Zag de batterij tuigenkamer en bemerkte, dat er zadels waren voor muilbatterijen.

Zag veldtelegrafie troep. Deze bestaat uit 20 manschappen. Er zijn 12 daarbij behoorende heliografen (Mance's octrooi, gemaakt door Elliot). Dit alles in zeer goede conditie en nieuw. Zag de cavalerie troep, 250 paarden in het kamp. Deze paarden waren in een ellen-

* R. White

** Kapitein E. Rhodes

digen toestand. De cavalerie gebruikt geen sabols. Hun wordt een soort van M. I. drill geleerd. Het systeem van conscriptie bestaat hierin, dat commandanten iedere 2 jaren 2 mannen van elk district opzenden om geoefend te worden. Daar is een ander oefeningsstation te Saltersberg (?). Een contractant (Green) heeft onlangs 3,000 M.H. geweren en 1,000,000 patronen aan de Regeering verkocht.

Paginas 110, 111 & 112.

Maandag 23 Sept. Te Pretoria. Reed uit naar . . . 10 mijlen, had middageten en toen terug langs . . . dam . . . Haasfontein . . . Pullen's Goldswain's naar Silverton. Vertrok van Silverton 5.30, arriveerde te Pretoria 6.30.

Dinsdag 24ste. Reed uit met Harry* naar "Distillery."

Woensdag 25ste. Ging naar Johannesburg te 1.15 namiddags, arriveerde 4's namiddags. Hevig onweder en zware regen.

Donderdag 26ste. Bezocht Hammond (onwyl en niet zichtbaar). Insgelijks S. Jameson (afwezig). Insgelijks Kapt. Rhodes (Doornfontein) uit. Ging naar de Empire met H. Holden. Kocht een Kaapsche kar van Findlay voor £55, nieuw.

Vrijdag 27ste. Zag Hammond. Had middageten met hem in de Club.

Zaterdag 28ste. Had middageten with P ontmoette Hammond, Sandilands; had avondeten en sliep te P.

Zondag 29ste. Te P reed met S. . . . door de stad.

1ste Oct. Had avondeten bij mevrouw Farrar om Ernest Rhodes te ontmoeten.

2de Oct. Sandilands and Wolff hadden middageten bij mij in de Goldfields. Vertrok van Johannesburg 10.30 's namiddags met H.

3de Oct. H. Holden vertrok in een kar naar Ironestadt op weg naar het noorden. S. en W. volgen morgen. ** Kwam te Bloemfontein te 2's namiddags.

* Kapitein Harry Holden. ** Zie Bijlagen L. M. N O en P.

4de Oct. De Aar 4 uur's voormiddags. Kimberley 1
 uur's namiddags. Vond en Metcalfe.
 Vertrek naar Kaapstad.

No. 9.

VERTALING.

Kimberley, 3 October, 1895.

Aan Ikaneng,
 Hoofd van de Bamalite,
 Ramoutsa.

Mijn Vriend !

Betrekkelijk de afspraak, tusschen ons gemaakt te
 Ramoutsa, op den 24sten j.l., heb ik het genoegen u te in-
 troduceeren, den Majoor den Hon. R. White, van Harer
 Majesteits Royal Welsh Fusiliers, die voornemens is
 namens de British South Africa Company een zeker stuk
 grond over te nemen op de plaats "Lekholoboto" genaamd,
 die aan Kolonel Rhodes, D.S.O., en mij zelf werd aange-
 wezen, om daar een kamp en een zetelplaats voor den
 Magistraat te vestigen.

Wees zoo goed om aan Majoor White gidsen mede te
 geven om hem de plaats aan te wijzen. Alle hulp, die gij
 aan hem verschafft, zal ten zeerste gewaardeerd worden door
 uwen vriend

SIDNEY SHIPPARD,
 Resident Commissioner.

Aan Ikaneng,
 Hoofd van de Bamalite,
 Ramoutsa, Bechuanaland Protectorate.

Vergelijk hierbij de volgende uittreksels uit het dagboek
 van R. White.

October 29.

Pag. 118.

Afgesproken met Weil, *re* winkel, enz., te Pitsani.

Pag. 118 & 119.

Zag Silas Molema, neef van den kapitein Montsioa.
 Deze man geeft ons de plaats Maliete, nabij Pitsani, in ruil

voor 2 plaatsen, welke aan hem gegeven zullen worden en belooft zijn door Sir S. Shippard.

October 30.

Naar Montsioa gegaan. Hij is een zeer oude man (omtrent 83), en met hem onderhoud gehad. Hem verzekerd van de goedgezindheid van B. S. A. Co., en hem verteld, dat wij van plan waren een dorpje te Pitsani, Potlucko, aan te leggen en eenige politie daarheen te sturen om de orde te bewaren. Hij zeide, dat hij hoopte dat wij allen in vrede zouden leven, en vroeg of wij hem tegen vijanden aan den O. grens zouden beschermen. Ik antwoordde, dat wij geene vijanden daar hadden, daar wij in vrede leefden met alle menschen. Gedurende dit onderhoud was ik de eenige persoon die zijn hoed op hield. De andere kapiteins namen alle hun hoeden af.

No. 10.

13 October, 1895.

Metcalf,
Mafeking.

Colonel Rhodes,
Johannesburg.

Dank, ben juist aangekomen van Sandpits; indien de kwestie van de plaats in orde is zal het mij aangenaam zijn van u ook zoo spoedig mogelijk juiste ligging te vernemen. Hebt gij Transfelds brief ontvangen?

Overgelegd door Hoofd Tel. Dept. te Pretoria, op terechtzitting van 27 April, 1896.

No. 12.

VERTALING.

Buluwayo, 31 Oct., 1895.

Waarde Bobbie,

Ik heb uw met potlood geschreven briefje uit Mangwe ontvangen. Ik wilde dat gij u met het depot aldaar niet bemoeid hadt en dat gij niet naar ijdele praatjes van transportrijders geluisterd hadt. Den volgenden dag is de mielies te Mangwe gekomen tot aanvulling van het depot aldaar. Het depot No. 2 te Frasers plaats nabij het kamp te Lion Spoor was reeds voorzien, toen gij te Mangwe waart. Doordien gij en Straker en de anderen geluisterd

hebt naar ijdele praatjes is de politie als dolzinning op het Mangwe depot aangevallen en heeft zij twee of driemaal zooveel genomen als zij noodig had en het heeft een heele boel last veroorzaakt om alles weer in orde te krijgen. In het ergste geval, indien Lion Spoor niet voorzien ware geweest, had Straker nog voorraad levensmiddelen voor drie dagen, die hem met eenige zuinigheid tot aan Macloutsie gebracht zou hebben; nu hebben zij allen hun wagens overladen. Ik heb mij afgemaakt van uw contract voor 50 zakken mielies en 50 kafferkoren, daar de man het kafferkoren en de mielies door elkaar gemengd had. Ik heb twee semicode telegrammen ontvangen. Ik hoop, dat Weil die wagens zal kunnen terugzenden. Ik zend u 24 attestaties, een waarvan ik verbeterd heb, om aan uw verlangen tegemoet te komen. Ook sluit ik in een afschrift van een order, op verzoek van den administrateur in de Politieorders gepubliceerd vóór dat de manschappen vertrokken. Er zijn nu op pad 250 politie, 293 paarden en 168 muilen, 6 maxims, twee veldkanonnen, (behalve een kanon, alleen wagen en *) twee paarden voor u en een voor Harry. Het eerste detachement met drie wagens moet aankomen 23 Nov., het tweede 24 Nov., het derde (artillerie) 27 Nov. en het vierde 28 Nov. Zij hebben eenige mannen onder weg aangeworven. Ik zend Cooke naar u toe met de laatste coach, zal Kennedy de volgende week zenden; onder ons gezegd, hij is hier aan het drinken geweest en op het oogenblik onbruikbaar, laat hem in Mafeking den boel niet te veel in de war sturen. Ik neem hier een afwachtende houding aan en verwacht aanstaanden Dinsdag instructies. Ik heb 5 wagens met uitrusting voor ongeveer 150 man naar u toegezonden onder opzicht van Dahm, hij heeft ook 24,000 Martini maxim patronen, zij zouden den 4den December aankomen. Ik kan geen spoor vinden van één snelvurend kanon, misschien is het te Mafeking verlegd geworden; zoudt gij dit kunnen uitvinden zonder naar het kanon te vragen? Ik hoop dat gij het wel maakt en bezig zijt de zaken in orde te krijgen.

Steeds de uwe,

(w.g.) JOHN WILLOUGHBY.

* Hier volgt een onleesbaar woord.
Gevonden in de trommel van R. White.

No. 13.

VERTALING.

13 November, 1895.

White,
Mafeking.

Secretaris,
Charter,
Kaapstad.

Kunt gij maatregelen nemen om de tenten door Weil besteld op te zenden met den passagiers trein. Zij zijn dringend noodig.

Uit het telegramboek gevonden in de trommel van R. White.

Vergelijk hierbij het volgende uittreksel uit het dagboek van R. White.

Pagina 114.

13 Oct. Aangekomen te Buluwayo 4 v.m., ging naar het Gouvernementshuis en deed mijne boodschap.

14 Oct. In order gemaakt dat de politie morgen vertrekt.

15 Oct. Politie niet vertrokken. Proclamatie niet gereed

Pagina 115.

19. Oct. Proclamatie geteekend. Benoeming tot magistraat in Bechuanaland door Mr. Rhodes in de officieele courant geplaatst. De Dokter zal administrateur zijn

Pagina 116.

20 Oct. In het Gouvernementshuis.

Eerste troep M.M.P. * vertrokken.

80 man, 2 maxims, 3 wagons, om 5.30 v.m. Sir J. W.'s wagens met 12 muilen, 22 zakken mielies. De heer Straker heeft het bevel.

21 Oct. Tweede troep M.M.P. vertrokken. Insp. Dyke bevelhebber; 79 man, 22 zakken mielies, 3 wagens.

22 Oct. Met Holden vertrokken met de coach van Mafeking, om het lager gedeelte van het Bechuanaland Protectoraat over te nemen.

1. Nov. Dr. Jameson arriveerde met de coach van 5 v.m. en wij reden uit om naar de plaats bestemd voor het

* Mashonaland Mounted Police.

kamp te gaan kijken, welke zijne volle goedkeuring wegdroeg. We reden terug en arriveerden te Mafeking om 11.30. Ging Col. Grey zien met den Dokter en sprak over vooruitzichten of de B.B.P. ** zich met ons zouden vereenigen.

Radidadi had onderhoud met Dokter, die hem zeide dat hij zich tusschen Mangwe en Tati kon vestigen. Dokter vertrok om 10.10 n.m. naar Kaapstad met Maj. Sadler.

2 Nov. Nam over van B.B.P, twee groote tenten à £26 per stuk

Woens. 6 Nov. Holden sliep in het kamp. Ontving twee telegrammen van Dr. J. Foley*** arriveerde met brief van do

No. 14.

VERTALING.
14 Nov., 1895.

White,
Mafeking.

Jameson
Charter,
Kaapstad.

Grey zal u doen weten wanneer alle manschappen aangekomen zijn. Het globale getal is 150 zadels en uniformen. Ik zend u een compleete lijst met de post van morgen. Gosling 38 man, het grootste deel der B.B.P. zal zich met genoeg bij ons voegen.

Uit het telegramboek gevonden in de trommel van R. White.

Vergelijk hierbij volgend uittreksel uit het dagboek van R. White.

Paginas 125 en 126.

9 Nov,

Om H. Holden getelegrafeerd. Van Dr. Jameson gehoord, dat hij naar alle waarschijnlijkheid omtrent 100 manschappen tegen einde van de maand zenden zal en 8 paarden met iederen trein, welke van Kimberley aankomt.

** British Bechuanaland Police. Kolonel Grey had daarvan toen het bevel.

*** Een van Jameson's officieren.

Henry Wolff aan den anderen kant, allen van Johannesburg voormeld, onder de volgende termen en conditiën, namelijk :

1. De gezegde George Heys & Co., verkoopen mits deze aan den gezegden Henry Wolff, die hierbij van hen koopt een zeker aantal koets-paarden in getal tusschen de 250 en 280 nu in gebruik bij den gezegden George Heys & Co., op de Natal-Johannesburg koetsdienst.

2. De gezegde Goerge Heys & Co., hebben het recht van de vermelde paarden nu gebruikt in den koetsdienst, 3 spannen uit te houden, welke spannen niet uitgezocht mogen worden, maar moeten zijn eenige drie spannen nu in dienst als boven.

3. De gezegde Henry Wolff zal levering van gemelde paarden accepteeren op of na den 17den dag dezer maand bij de verschillende stallen langs gemelden weg waar de paarden gestationeerd zijn, en zal voor de paarden zooals hij dezelve ontvangt £18 per paard kontant betalen.

4. De gezegde Henry Wolff zal alleen zulke paarden nemen, die in goede conditie en geschikt voor dienst zijn en zal niet verplicht zijn zulke te nemen, die niet bruikbaar of voor den dienst ongeschikt zijn.

5. De gezegde Henry Wolff zal bij het teekenen hiervan deponereen een bedrag van £200, te worden betaald aan den gezegden George Heys & Co., als waarborg van goede trouw, ontvangst waarvan hierbij erkend wordt door gezegden George Heys & Co., als afbetaling op rekening.

Aldus gedaan en overeengekomen tusschen de vermelde partijen, op dezen den 4den dag van November, 1895, in tegenwoordigheid der ondergeteekende getuigen.

(w.g.) J. E. McNESS.

„ HENRY WOLFF.

Getuigen :

(w.g.) M. K. McLEA.

„ Wm. EWAN.

Wij bekrachtigen bovenstaande.

(w.g.) GEO. HEYS & CO.

Getuigen :

(w.g.) W. KEITH.

„ S. J. G. ADCOCK.

Pretoria, 5 November, 1895.

Tar hand gesteld door de firma, Heys & Co., Pretoria.

No. 16.

14 November, 1895.

Stevens,
Kaapstad.Col. Rhodes,
Giovano,
Johannesburg.

Dr. Jameson zegt dank voor brieven, maar heeft paarden niet noodig voor B. S. A. Coy. Police; wij denken dat gij u liever van koop moet afmaken, dadelijk zij het ook met verlies. Dr. Jameson zal vandaag vertrekken naar Johannesburg.

Overgelegd door Hoofd Tel. Depart. Pretoria op de terechtzitting van 27 April, 1896,

No. 17.

VERTALING.

Buluwayo, Matabeleland,
18 November, 1895.

Waarde Bobbie,

Hiermede komen Hamilton en Grenfell de eerste als kapitein-chirurgijn; natuurlijk moet Farmer de eerste in rang zijn van de twee wanneer zij te zamen zijn, daar hij langer in dienst van de B. Z. A. Maatschappij is. Hamiltons bezoldiging is £500's jaars, ingaande heden, hij zal natuurlijk de gewone reiskosten van 15s. per dag genieten, totdat hij bij het kamp gekomen is. De jonge Grenfell wenscht gesecondeerd te worden, daarom heb ik applicatie voor hem gemaakt. Ik weet niet of hij van veel nut zal wezen, hij is zeer jong en een beetje verwaand, in elk geval zal hij als ruiter goed voldoen, gebruik hem zooals gij het best zult oordeelen en maak hem geschikt; zijn soldij is op dit oogenblik slechts 10 sh. per dag, ingaande heden. Waarom schrijft gij mij niet en meldt mij al wat gij doet. Ik wilde dat gij dat met iedere mail deedt. De Dokter seint dat alles in orde is, en dat hij schikkingen maakt voor alle uitrustingen en paarden, en dat wij 600* man met inbegrip van de B. B. P. zullen hebben en zegt mij geen manschappen, paarden of uitrustingen te zenden; de sterkte van de politie nu op weg is 250 man met 297 paarden. Ik heb 150 com

* Zie no. 29 en 78.

pleete uitrustingen uit King Williamstown besteld, en ik heb 150 zoo goed als compleete uitrustingen van hier verzonden, zoodat wij bij elkaar genoeg hebben behalve van het volgende, waarvan wij slechts hebben 400 zadels, 189 bandeliers, 215 geweren, 297 paarden (waarvan sommigen zeker zullen sterven), 400 eetblikken, 550 woederzakken, 100,000 Lee Metford Block en Maxim ammunitie en ongeveer 36,000 voor Martini Maxim; weet gij of hij geweren, bandeliers enz. van beneden zendt voor 600 man; we zullen minstens 700 paarden noodig hebben, is hij bezig er nog 400 bij te krijgen? Ik zou gaarne naar u toe komen, maar hij wil mij nog niet laten optrekken; denkt gij en Harry er om de manschappen door en door te oefenen in voorpostengevecht, schermutselingen, enz. Ik zal Kincaid of Llewelyn spoedig naar u toe zenden. Ik hoop dat gij het wel maakt.

Altijd de Uwe,
(Get.) JOHN WILLOUGHBY.

No. 18.
(Prijvaat.)

VERTALING.
Kimberley-Club,
Kimberley.

Waarde Bobby,

Ik telegrafeer U dat Foley morgen vertrekt om zich in het kamp bij U te voegen. Gebruik hem en houd hem daar. Frank* schrijft mij, dat hij niet met opzet maar uit onnoozelheid te veel heeft gepraat en dat is de reden, waarom zij hem naar mij hebben opgezonden. Holden is hier en doet goed werk. Hij is een uitstekende kerel. Ik heb Foley gezegd dat aangezien gij iemand noodig hebt en Holden niet weg kan, hij in zijn plaats moet gaan; als gij niets met hem kunt doen, zend hem dan met een boodschap naar Johnny. Alles schijnt goed te zullen gaan—vooral voor zooveel Gardner Williams** aandeel betreft. Ik vertrek van avond weder en zal U uit de Kaap bericht zenden.

Uw,
(Get.) L. S. JAMESON.

*Col. F. W. Rhodes. **Zie Bijlage C, D en E en no. 59.
Gevonden in de trommel van R. White.

No. 19.

Aan

Van Jameson.

Sir John Willoughby,
Buluwayo.

Datum bepaald is 28 December te vertrekken van hier, heb niet noodig kleine Lee Metford geweren.

Gevonden in portefeuille van Dr. Jameson, en in beslag genomen aan het Station te Vereeniging.

Vergelijk hierbij, no. 12 en 20.

No. 20.

VERTALING.

(Privaat.)

Johannesburg,
19 Nov. '95.

Waarde Bobby,

Ik hoop dat als gij dezen ontvangt gij onze manschappen in het kamp zult hebben—evenzoo omtrent honderd van Stevens * en ik zal nog eenigen van Grey nemen als ik over omstreeks veertien dagen of iets later aankom. Het is bijna zeker dat de datum zal zijn 26 December. Volgens Willoughby's telegram aan mij moeten er 150 complete uitrustingen op weg naar ons toe zijn—het zou goed zijn als gij van hem uitvindt wanneer deze waarschijnlijk zullen aankomen, maar ik heb aan Willoughby getelegrafeerd, dat hij geen manschappen of iets anders moet zenden, daar de menschen daarginds aan het babbelen zijn geweest en men hier nog altijd brieven over het onderwerp krijgt; daarom telegrafeerde ik aan Willoughby om alle oefeningen te staken, alle paarden enz. uit te deelen. W. zelf moet eerst veel later hierheen komen, hoewel ik weet, dat hem dit niet bevalt. Ge moet dan weten, dat de troep ongeveer zes—groot moet zijn, zoo er nog zadels te kort mochten zijn, nadat al die welke Grey in reserve heeft voor den dag zijn gekomen, zeg dan aan Stevens, dat hij ze ginds moet zien te krijgen. Ik zie niet in, dat gij nog meer uniformen of paarden noodig kunt hebben, doch indien dit toch zoo is, zullen zij ook van Stevens moeten komen. Een voldoende sterkte en een behoorlijke uitrusting zijn natuurlijk van groot belang, maar wat van veel meer belang is, ja waar feitelijk alles van afhangt, is dat op geenerlei wijze suspicie wordt verwekt. Ik ga Vrijdag naar de Kaap en zal

* J. A. Stevens, Assistent-Secretaris der B. S. A. Co., Kaapstad.

daar een week blijven, alvorens naar Mafeking te komen, tenzij er onverhoopt gebabbeld wordt, als wanneer wij misschien de zaken zullen moeten bespoedigen. Wolff zal u de rest mededeelen.

Uw

(Get.) L. S. J.

Gevonden in de trommel van R. White en in het handschrift van Dr. Jameson.

Vergelijk hierbij het volgende uittreksel uit het dagboek van R. White.

Pagina 138.

Nov. 25. Plaats uitgezocht voor transport-kamp en kaffer-locatie. Eerste bevelen voor kamp geschreven—dat feitelijk heden begint.

Contract van Weil begint heden—Harry arriveerde van Mafeking—Dr. Hamilton, Grenfell, Bruce M.M.P. arriveerden met koets van Buluwayo Van Dr. J. en J. Willoughby bericht ontvangen.

No. 21.

VERTALING.

Kaapstad, 19 November, 1895.

Majoor R. White,
Mafeking.

Waarde Heer,

Onlangs heb ik U een zeker aantal manschappen van de D.E.O. Vrijwilligers gezonden, welk regiment zijn hoofdkwartier te Kaapstad heeft. Hun kolonel kwam hedenmorgen bij mij, en zeide, dat wij sommige van de beste zijner manschappen hadden weggenomen, doch ik verzekerde hem dat de manschappen een schriftelijk verlof van hunne officieren hadden getoond.

Hij schijnt onder den indruk te zijn, dat sommige van die manschappen zijn weggegaan, zonder hun uitrusting terug gegeven te hebben, en is daarover bezorgd, daar hij

verantwoordelijk is tegenover het Gouvernement. Zou ik U beleefdijk mogen verzoeken zoo goed te willen zijn een onderzoek in te stellen of de manschappen die onlangs bij de D.E.O.V.R.* en nu onder U dienen, hun uitrusting hebben afgeleverd vóór zij vertrokken en zoo niet, wilt gij hen dan verzoeken de noodige schikkingen te dien aanzien te maken, daar kolonel Spence daarover een weinig bezorgd is. Wij zijn onder den indruk dat de leden van de D.E.O.V.R. die naar U gegaan zijn hun uitrusting hebben afgeleverd vóór zij vertrokken.

Ik ben waarde Heer,
Uw dienstwillige
(Get.) J. A. STEVENS,
pp. H. P.,
Waarnemend Secretaris.**

* G. vonden in de trommel van R. White.

No. 22. 20 November, 1895.
Van Aan
Jack† Octroif
Mafeking. Johannesburg.

Zel van daag vertrekken, arriveer Zaterdag, zou graag Dr. Jameson zien, de zaak is zeer dringend.

No. 23. VERTALING.
Kaapstad, 13 November, 1895.
Majoor R. White,
Mafeking.

Waarde Heer,

Onze agent hier heeft aan den heer Stewart, onzen vertegenwoordiger te Mafeking, drie gemakkelijk draagbare maximkanonnen met tuigen en compleet toebehooren gezonden; eveneens 125 kisten bevattende 250,000 speciale patronen voor deze bijzondere kanonnen.

*) Duke of Edinburg Own Volunteer Rifles. **) Van de British South African Company.

† Jack is volgens H. White's dagboek H. J. White, een der officieren van Dr Jameson ‡ S. W. Jameson.

§ G. vonden in de trommel van R. White.

Wilt gij zoo goed zijn deze zending van den heer Stewart in 'ontvangst te nemen en dezelve te bewaren tot de aankomst van Dr. Jameson. De kisten zijn naar ik meen geadresseerd naar Buluwayo.

Wees zoo goed en geeft den heer Stewart de noodige instructiën.

Ik ben, waarde Heer,
Uw dienstwillige,
(Get.) J. A. STEVENS,
Waarnemend Secretaris.

* Volgens telegram aan Stewart 26 l.l. werden deze aan Gardner Williams teruggezonden.

(Get.) R. W.

Gevonden in de trommel van R. White.

No. 24.

VERTALING.

24 November, 1895.

Jameson,
Kaapstad.

Majoor White,
Mafeking.

Neem uit de B.B.P.† Stores lijst, waarvan gij de specificatie gezonden hebt, de uitrusting voor het aantal manschappen zooals we u geschreven hebben door Dr. Wolff. Denk er aan, dat B. S. A. Co. Politie en de B.B. Politie die wij overnemen, geheel uitgerust zijn. Zend deze stil naar Pitsani Machluki. Ik zie, dat er 143 militaire zadels zijn. Zend die allen weg met de bijbehoorende vellen.

Gevonden in de trommel van R. White.

No. 25.

VERTALING.

27 Nov., 1895.

Bobby White,
Mafeking.

Jameson,
Charter,
Kaapstad.

In vele gevallen hebben B.B.P. private betrekkingen aangenomen, zeggende dat zij onze voorwaarden niet

* Deze aantekening is met potlood op den brief geschreven.

† De B. B. P. werd door de B. S. A. Co. overgenomen den 15den December, 1895.

wisten. Ik ben van oordeel, dat gij voorwaarden definitief moet opgeven aan bevelvoerenden officier. Uwe tegenwoordigheid zeer gewenscht, tenzij bepaalde voorwaarden aan B.B.P. door verantwoordelijken agent alhier kunnen worden aangeboden.

Uit het telegramboek gevonden in de trommel van B. White.

No. 26.

VERTALING.

29 November, 1895.

Van
Wolff,
Grand National,
Johannesburg.

Aan
Liesching,*
Dixons,
Mafeking.

Rekening geopend Zeerust, gij kunt trekken cheques tot drie honderd. Houdt mij volledig op de hoogte per draad van toestand van zaken met betrekking tot wagens en gebouwen.

(w.g.) H. A. WOLFF.

Overgelegd door Hoofd van Telegraaf Departement Pretoria op de terechtzitting d.d. 27 April, 1896.

Tot recht verstand der vraag wie Dr. Wolff, lid van het Reform Comité en thans voortvluchtig, is, diene het volgende.

Volgens verklaring door den getuige W. F. Fairly, accountant van de Bank of Africa, in het voorloopig onderzoek d.d. 12 Maart, 1896, afgelegd, had genoemde Dr. Wolff aldaar eene rekening en werden op die rekening, blijkens de deposito slips door dien getuige overgelegd, inbetaald door het New Concession Account, Francis William Rhodes op:

4 November 1895	£5,000
7 " "	10,000
19 " "	10,000
21 December "	3,000
				<hr/>
				£28,000

* T. A. G. Liesching, een van de personen, die de tocht van Jameson hebben medegemaakt en te Doornkop zijn gevangen genomen.

Voor de verhouding van de British South Africa Co. tot de New Concession Account, Francis William Rhodes, zie aantekening bij No. 34 en Bijlage (G.)

Genoemde Dr. Wolff liet W. P. du Plessis in November, 1895, te Johannesburg ezels en wagens koopen, die met hout, ijzer, schroeven en verf geladen werden, terwijl deze Du Plessis in cheques op de Bank of Africa werd uitbetaald. Volgens de getuigenis van W. P. du Plessis afgelegd in het voorloopig onderzoek, d.d. 12 Maart, 1895, en die van W. F. Fairly van dienzelfden datum, benevens de bij dat onderzoek door dezen laatsten getuige geproduceerde cheques, blijkt, dat op 7 November £320, op 8 November £600 en £100, op 14 November £400, op 15 November £600 en £50, en op 18 November £400 door Dr. Wolff aan getuige Du Plessis betaald werd.

De genoemde wagens werden door I. J. de Villiers, blijkens diens getuigenis in het voorloopig onderzoek d.d. 12 Maart, 1896, afgelegd, op last van genoemden Wolff naar Mafeking gedreven, terwijl de goederen die daarop waren (zinkplaten, hout, schroeven en bouten voor stores) werden afgeladen op verschillende plaatsen langs het pad en wel bij een zekeren McArthur, 3 mijlen van Malabochstad, waar een store gebouwd werd van 70 bij 40 voet op 24 November, verder bij Malmaniesoog bij zekeren Strijdom, ongeveer zeven uur van Mafeking, op den weg naar Krugersdorp en eindelijk bij Vlakfontein, ongeveer zeven uur van Mafeking. Uit de cheques door den getuige Fairly overgelegd blijkt, dat aan den getuige De Villiers door genoemden Wolff op 20 December, 1895, is uitbetaald £20.

Genoemde Wolff had bovendien gekocht in het laatst van November, 1895, van Abraham Bayer, diens winkelgebouw en de daarin aanwezige winkelgoederen te Doornpoort, voor £150 en £283 10s., (blijkens de verklaring van dien getuige afgelegd in het voorloopig onderzoek dd. 12 Maart en de cheques door den getuige Fairly overgelegd dd. 26 November, 1895, groot £150, en 16 December, 1895, groot £283 10s. geteekend door genoemden Wolff aan de order van genoemden A. Bayer), en tusschen 20 en 30 November te Vlakfontein de firma Rudolph en Soldin opgedragen, om als zijne agenten tegen commissie mielies

havergarven etc. in te koopen en die te bergen in de stores vermeld door getuige De Villiers. Aan deze firma werd uitbetaald door Dr. Wolff per cheque op de Bank of Africa £81 5s. op 20 November, 1895. Op 31 December heeft Jameson, toen deze met zijne troepen daar voorbij trok, bij getuige Soldin de sleutels dier store laten halen en daaruit 700 à 1,000 garven gehaald, (blijkens de getuigenis van Paul Soldin, afgelegd in het voorloopig onderzoek dd. 12 Maart).

Deze Dr. Wolff handelde ook als het Rand Produce and Trading Syndicate,* zoo als men zien kan uit de getuigenis van Soldin, die verklaarde, dat de persoon die bij hem namens Jameson om paardenvoeder kwam halen, hem vroeg of hij voeder had behoorende aan het Rand Produce and Trading Syndicate, en die van J. A. Anderson, eveneens gehoord in het voorloopig onderzoek d.d. 19 Maart, die door Dr. Wolff namens het Rand Produce and Trading Syndicate, als bestuurder van den door getuige Bayer genoemden winkel, was aangesteld, en van Dr. Wolff de gelden tot den aankoop van haver enz. kreeg. Bovendien heeft de getuige C. Bertie, die Secretaris van het Rand Produce and Trading Syndicate was, in het voorloopig onderzoek d.d. 13 Maart, 1896, verklaard, dat dit Syndicaat geen bankrekening had, en ook geen boeken hield, daar de administratie geheel door Dr. Wolff werd gevoerd, dat hij Dr. Wolff als de eenige persoon die iets met het Syndicaat te doen had, had gekend en door dezen betaald werd, terwijl die betalingen ophielden, toen de rekening van Dr. Wolff in beslag genomen werd. Uit de cheques door Dr. Wolff op de Bank of Africa afgegeven en door getuige W. F. Fairly 12 Maart, 1896, overgelegd, blijkt, dat genoemde Dr. Wolff aan den getuige Bertie betaalde £20 op 7 November, 1895, £20 op 16 November, 1895, £20, op 28 November, 1895, £50 op 30 November, 1895, £100 op 19 December, 1895, £100 op 21 December, 1895, £100 op 21 December, 1895 en £25 op 30 December, 1895. Volgens verklaring van dienzelfden getuige, afgelegd in het voorloopig onderzoek dd. 17 Maart, werden deze betalingen gedaan ter bestrijding van uitgaven gedaan voor het Rand Produce and Trading Syndicate, en uit de door den getuige

*Een adreskraat van dit syndicaat werd in de trommel van R. White gevonden.

Fairly overgelegde rekening van Dr. Wolff blijkt, dat deze daarmede is gedebiteerd geworden. Uit de verklaring van denzelfden getuige Bertie (dd. 17 Maart) blijkt ook, dat de reeds genoemde stores door het Rand Produce and Trading Syndicate met goederen werden voorzien.

Vergelijk hierbij de aantekening bij Nos. 15, 35 en Bijlage H.

VERTALING.

Speciale Volmacht.

Ik de ondergeteekende, Henry Albert Wolff, van Johannesburg, Zuid-Afrikaansche Republiek, stel bij deze Frederic A. G. Liesching van Johannesburg, Zuid-Afrikaansche Republiek, met macht van substitutie, tot mijn wettigen gemachtigde en agent aan, om in mijn naam cheques te teekenen en geld te trekken op mijn bankrekening in de takbezigheid te Zeerust van de Nationale Bank der Zuid-Afrikaansche Republiek en in het algemeen om voor bovengemeld doel, alles wat noodzakelijk zal zijn, zoo volledig en voor alle doeleinden afdoende te verrichten of doen verrichten, als ik zelf zou of kon gedaan hebben, indien ik persoonlijk tegenwoordig geweest en handelend opgetreden ware, terwijl ik hierbij goedkeur en bevestig en belooft te zullen goedkeuren en bevestigen al wat mijn gezegde gemachtigde of agent uit kracht van deze acte wettiglijk zal verrichten of doen verrichten.

Gegeven onder mijn hand te Mafeking, dezen 25sten dag van November, 1895.

(Get.) H. A. WOLFF.

Als getuigen :

(Get.) JAS. A. ANDERSON.

(Get.) G. WHITE.

xxx

AANHANGSEL.

No. 27.

30 November, 1895.

Van
Zevenblad.*

Aan
Dr. Jameson,
De Beers,
Kimberley.

80 B.S.A.M. politie aangekomen, volgende troepen Maandag, volgende Dinsdag. Zij hebben geweren (Lee Metford) en volledige uitrusting. Nieuwe manschappen aangekomen, zij hebben geen zadels, geweren (Lee Metford) en uniformen, heb Grey gevraagd om zadels, als resultaat van zijn zoeken daarna geweigerd om reden geen autoriteit Imperiale Regeering. Hij heeft getelegrafeerd aan Imperiale Regeering, heb tot nu toe nog geen telegram ontvangen. Het volgende ontvangen van Moses. Begint. 150 uitrustingen, verzonden 30 Oct., met uitrustingen voor paarden maar geen Lee Metford geweren, Charter weet van uitrustingen, King William niet. Eindigt. 120,000 ammunitie geweren (Lee Metford) met troepen aangekomen. Beschouw het zeer raadzaam voor u dadelijk te telegrafeeren volle autoriteit van Imperiale Regeering om van stores alhier te verkrijgen, geweren (Martini Henry), tuigen, uniformen, ammunitie voor 150 nieuwe manschappen, als het van belang is, dat gij haast maakt. Het is zeer twijfelachtig of afzending van Moses in tijd zal aankomen. Harry zegt onmogelijk te oefenen zonder zadels.

(Get.) ROBERT WHITE.

Uit het telegramboekje gevonden in de trommel van R. White.

Vergelijk hierbij het volgende telegram :

VERTALING.

Van
Jameson.

Kaapstad, 3-8 †.
Aan
Majoor White,
Mafeking.

Gelieve Col. Grey mede te deelen, dat wanneer al zijne manschappen te Mafeking zijn aangekomen om hun

* Bobby White. Zie Bijlage A.

† Onduidelijk, vermoedelijk 3 December.

ontslag te krijgen, ik zal opkomen en beslissen, wie van degenen, die genegen zijn om in onzen dienst te treden, wij noodig hebben. De Imperiale secretaris deelt mij mede, dat vóór dat tijdstip niemand zal worden ontslagen. Gelieve ook aan Col. Grey te vragen hoeveel zadels en uniformen hij heeft, buiten en behalve degene, die nu door den troep gebruikt worden.

Gevonden in de trommel van R. White.

No. 28.

VERTALING.

2 December, 1895.

Van
Liesching,
Mafeking.

Aan
Wolff, Grand National,
Johannesburg.

Slechts gedeelte van zending aangekomen zal telegrafeeren wanneer wagens vertrekken.

Overgelegd door het Hoofd van het Telegraaf-departement Pretoria, op de terechtzitting, dd. 27 April, 1896.

Vergelijk hierbij nos. 22, 26.

No. 29.

VERTALING.

3 December, 1895.

Van
Liesching.

Aan
Wolff, Grand National,
Johannesburg.

Vijf wagens geladen, meer goederen aangekomen.

Overgelegd door het Hoofd van Telegraaf-departement Pretoria op de terechtzitting d.d. 27 April, 1896.

No. 30.

VERTALING.

4 December, 1895.

Van
Jameson,
Mafeking.

Aan
G. Williams,
Kimberley.

Juist, en wees zoo goed om 100 kisten en 350 bandeliers te zenden.

Uit het telegramboek gevonden in de trommel van R. White.

Vergelijk hierbij de aanteekening bij no. 18.

No. 31.

VERTALING.

5 December, 1895.

Van
Liesching,
Mafeking.

Aan
Wolff,
Grand National,
Johannesburg.

Ben bezig tweede partij wagens op te laden. Goederen nog niet aangekomen, geen facturen ontvangen, verwacht dagelijks.

Overgelegd door het Hoofd van het Telegraaf Departement Pretoria, op de terechtzitting d.d. 27 April, 1896.

No. 32.

VERTALING.

Nordines Store.

Waarde Heer Liesching,

Ik heb een anderen wagen met 8 muilen teruggezonden om te Malmanieoog te wachten op den wagen met 16 muilen die van Mafeking terugkomt.

Laat nu op de twee wagens de rest van de provisies laden verdeeld op de wijze als aangegeven in het papier, dat ik u door Woodroffe heb toegezonden en kom dan hier heen. Ik denk, dat het het best zal zijn wanneer gij zelf persoon-

lijk hier en bij MacArthur's magazijn toeziet, dat zij de goede artikelen afladen. De rest kan dan doorgaan naar Doornpoort. Ik vertrouw dat gij deze week eenige duizende garven goed voeder te Malmanieoog zult bekomen.

De Uwe,
(Get.) H. A. WOLFF.

Gevonden in een pakket in beslag genomen in het station te Johannesburg.

No. 33.

6 December, 1895.

Van
White,
Mafeking.

Aan
Willoughby,
Buluwayo.

Dokter wenscht, dat gij geeft uw code aan Spreckley, wanneer gij vertrekt, alsook te zenden aan Newton, Mafeking, 45 zadels, toomen, paardenuitrusting compleet in ruil voor het geleende.

(w.g.) ROBERT WHITE.

Uit telegramboekje gevonden in de trommel van R. White.

Vergelijk hierbij Nos. 43 en 93.

No. 34.

7 December, 1895.

Van
Charter,
Kaapstad.

Aan
Col. Rhodes,
Johannesburg.

C. J. Rhodes zegt: zend documenten* hierheen, zoodat Brit. Z. A. Maatschappij's procureurs zich kunnen overtuigen omtrent de juistheid, waarna gij kunt trekken voor bedrag; gelieve te zenden tegelijkertijd lijst aandeelhouders.

*J. A. Stevens, Assistent-Secretaris B.S.A. Co., werd gedagvaard om de documenten, bedoeld in dit telegram en in no. 98, ter terechtzitting te produceeren, doch bleek niet aanwezig te zijn, toen hij op de terechtzitting van 27 April, 1896, werd opgeroepen.

Blijkens de kopie rekening van het New Concession account, overgelegd door den getuige J. Bulgen, accountant van de Standard bank te Johannesburg, in het voorloopig onderzoek dd. 12 Maart, 1896, werd deze rekening gedebiteerd op ;

18 December 1895 met	£10,000
6 Januari 1896 met	10,000
9 Januari 1896 met	10,000
9 Januari 1896 met	10,000

welke bedragen blijkens de deposito slips door dienzelfden getuige in het voorloopig onderzoek op 10 Februari, 1896, geproduceerd, op die data in die bank werden betaald ten faveure eener rekening genaamd het "Development Syndicate," die aldaar 16 December, 1895, werd geopend door Francis Rhodes, John Hays Hammond, Lionel Phillips en F. Percy Fitzpatrick.

Het verdient verder vermelding, dat dit Development Syndicate blijkens de deposito slips geproduceerd door den getuige B. H. McCarthy, accountant van de African Banking Corporation, in het voorloopig onderzoek op 12 Maart, 1896, aan het Reform Comité, dat aldaar op 3 Januari, 1896, eene rekening opende, betaalde op :

3 Januari 1896	£3,000
6 " "	10,000
7 " "	8,000
8 " "	7,300
9 " "	6,000
9 " "	5,000

Volgens de getuigenis in het voorloopig onderzoek den 12den Maart, 1896, afgelegd door J. Bulgen, had Colonel Rhodes aldaar twee rekeningen, eene private rekening, en een genaamd "New Concession Account, Francis William Rhodes."

Blijkens de deposito slips door die bank overgelegd, werd de laatste rekening op 18 en 19 December, 1895, gecrediteerd met £10,000 en £7,000* in wissels op die

* Zie no. 62. Zie ook Bijlage H en Bijlagen F en G.

data getrokken op de Britsch South African Co. Bovendien werd deze rekening gecrediteerd met wissels op de B. S. A. Co. getrokken op :

24 October 1895	£1,000
5 November „	500
7 „ „	10,000
19 „ „	5,000
30 „ „	1,000
10 December „	1,000
14 „ „	1,000
21 „ „	3,000
27 „ „	1,000
makende een totaal bedrag van ...				£41,000

No. 35.

7 December, 1895.

Van Bobby White,
Mafeking,

Aan Col. F. Rhodes,
Johannesburg.

Wanneer kan ik Dr. Wolff verwachten. Dr. Jameson wenscht hem zoo spoedig mogelijk hier te zien, telegrafeer zoo spoedig mogelijk.

(w.g.) ROBERT WHITE.

Overgelegd door den Verantwoordelijken Klerk van het Telegraaf-Departement der Kaapkolonie op de terechtzitting, d.d. 27 April, 1896.

Vergelijk hierbij het volgende uittreksel uit het dagboek van R. White.

VMTALING.

Pagina 142.

Maandag 2 Dec. J. Stracy en Dr. kwamen van het zuiden. Dyke's troep 64 manschappen, 44 paarden, kwam van Buluwayo; zoo ook Bowden's troep, art. 32 manschappen, 42 paarden.

Dinsdag 3 Dec.; Te Mafeking, Sprak met Grey en legde hem de zaken uit.

7 Dec. Te Mafeking. Telegrafeerde aan Frank* om Wolff. Gaberones troep kwam te Pitsani, verloor veertien zadels en kwam aan op den.

. . . ,

No. 36.

7 December, 1895.

Van
Col. F. Rhodes,
Johannesburg.

Aan
Bobby White,
Mafeking.

Dr. Wolff verlaat Kaapstad naar Kimberley van avond zeg Dr. L. S. Jameson de Polo wedstrijd hier is uitgesteld voor een week, anders zou die in botsing komen met ren-week. Gelieve zoo spoedig mogelijk ontvangst van deze te erkennen.

(w.g.) FRANCIS RHODES.

Overgelegd door het Hoofd van het Telegraaf-Departement, op de terechtzitting dd. 27 April, 1896.

No. 37.

8 December 1896.

Van
Zevenblad, †
Mafeking.

Aan
Zebra wood, ‡
Johannesburg.

Uw telegram van gisteren ontvangen, hoop uitstel, § verandert niets, tenzij bij hooge noodzakelijkheid volgens oorspronkelijke afspraak; aanmerkelijke suspicie alreeds, daarom zou eenig uitstel hoogst nadeelig zijn.

(w.g.) ROBERT WHITE.

* Uit bovenstaand telegram blijkt dat met Frank wordt bedoeld Col. F. W. Rhodes.

† Bobby White. Zie Bijlage A.

‡ Col. F. W. Rhodes. Zie Bijlage A.

§ Dit gedeelte van het telegram schijnt door den ontvanger niet goed begrepen te zijn zooals blijkt uit no. 50.

Overgelegd door D. Stephens, Klerk Telegraaf Departement, Kaapstad, op de terechtzitting van 27 April, 1896.

No. 38

9 December, 1895.

Van
Wolff,
Kimberley.

Aan
Liesching, Dixons,
Mafeking.

Zal Woensdagmorgen aankomen, ontmoet mij Woensdagmorgen bij Dixon, zijn zij bezig met het bouwen van het magazijn op de plaats van Nordin, of te Oog? Hebt gij Nordin gezien, is alles in orde bij hem, waar zijn de timmerlieden, is er plaats op de wagens, koop dan nog zes dozijn ontbijtbeschuit bij Weil en twee zakken fijn zout.

Uit een pakket, gevonden aan het station te Johannesburg.

No. 39.

VERTALING.

LIJST van ingesloten documenten, die bij Spreckley gelaten zijn.—De brieven moeten enkel afgeleverd worden op een telegram van J. W.*

A1. Den Thesaurier, Salisbury, *re* goedkeuring van uitgaven.

B2. Den Civielen Commissaris, Buluwayo, *re* de vrijwilligers, die opgeroepen worden op last van Napier en Spreckley.

C3. Den Waarnemenden Administrateur te Salisbury *re* vrijwilligers, opgeroepen op last van Napier, enz.

D4. Private brief aan Napier (indien aanwezig) *re* commando vrijwilligers, zoo die opgeroepen worden.

E5. Memo instructies, als de vrijwilligers opgeroepen worden.

F6. Rapporten over de wegen van Mangwe naar Macloutsie.

G7. Rapporten over de wegen van Buluwayo naar Mangwe.

H8. Rapporten over de wegen van Macloutsie naar Gaberones.

A. Regulaties, die gepubliceerd moeten worden in volgorde, zooals bepaald in E5, Memo van instructies.

(Get.) J. W.

Gevonden in de trommel van R. White.

* Waarschijnlijk Sir John Willoughby en in diens handschrift.

No. 40.*

VERTALING.

Buluwayo, 9 Dec., 1895.

Aan den Chef Thesaurier, Salisbury.

Mijnheer,

Ik heb de eer U te berichten, dat, voor het geval het gedurende mijne afwezigheid in Engeland noodzakelijk mocht zijn de Rhodesia Horse voor een oefenings-kampement op te roepen, totdat hetzij de Lt. Kolonel H. F. White en Heyman of Majoor Heany terug zijn, kapitein Napier, of in zijne afwezigheid kapitein Spreckley, volle macht zal hebben om alle regelingen te maken en al wat noodzakelijk is voor de mobilisatie der troepen te bestellen. De bezoldiging van ieder lid van de troepenmacht zal 10s. per dag zijn met de kost zoolang onder de wapenen.

Ik heb verder de eer U te verzoeken om, ingeval het Mashonaland regiment met het Matabeleland regiment wordt opgeroepen, alle noodige uitgaven, zooals voor transport enz., te willen bekrachtigen.

Ik heb de eer te zijn, Mijnheer,
Uw gehoorzame dienaar,
(w.g.) JOHN WILLOUGHBY,
Lt. Kolonel Commandant R. H.

Gevonden in de trommel van R. White.

No. 41.

VERTALING.

Buluwayo, 9 Dec., 1895.

Aan den Civ. Commissaris, Buluwayo.

Mijnheer,

Ik heb de eer u te berichten, dat, voor het geval de Rhodesia Horse wordt opgeroepen tot een oefeningskampement bij afwezigheid van Kolonel Heyman en Majoor Heaney, Kapitein Napier ten volle gemachtigd is om al wat benodigd is te bestellen, en alle regelingen te treffen. Mocht Kapitein Napier afwezig zijn, dan zal Kapitein

*Nos. 40 tot en met 46 zijn copieën in het handschrift van Sir John Willoughby.

Spreckley gelijke macht hebben. Ik heb daarom de eer u te verzoeken aan ieder dezer officieren alle mogelijke assistentie te verlenen, ingeval de Rhodesia Horse mocht worden opgeroepen.

Ik heb de eer te zijn, Mijnheer,
Uwe gehoorzame dienaar,
(w.g.) JOHN WILLOUGHBY,
Lt. Kolonel Commandant R. H.

VERTALING.

Buluwayo, 9 Dec., 1895.

Aan den Civ. Commissaris, Buluwayo.

Mijnheer,

Ik heb de eer u te berichten dat gedurende mijne afwezigheid en totdat Kolonel Heyman teruggekeerd is, Kapitein Spreckley door mij gemachtigd is om alle quitanties voor de gewone loopende uitgaven van de Rhodesia Horse in Matabeleland te teekenen, geen extra uitgaven mogen worden gedaan zonder uwe speciale bekrachtiging.

Ik heb de eer te zijn, Mijnheer
Uwe gehoorzame dienaar,
(w.g.) JOHN WILLOUGHBY,
Lt. Kolonel Commandant R. H.

Gevonden in de trommel van R. White.

No. 42.

VERTALING.

Buluwayo, 9. Dec., 1895.

Aan Z. E. den waarnemenden Administrateur Salisbury.

Mijnheer,

Ik heb de eer u mede te deelen, dat, ingeval Dr. Jameson het geraden mocht achten de Rhodesia Horse op te roepen voor een oefenings-kampement, ik òf het woord "Salisbury" òf "Buluwayo" * aan kapitein Spreckley zal telegrafeeren. Het eerste woord zal beteekenen: roep de Rhodesia Horse van Mashonaland en Matabeleland op,

* Vergelijk hierbij No. 90.

het laatste woord zal beteekenen : roep alleen het Matabeleland-regiment op. De oudste officier in rang, die op dat oogenblik in het land zal zijn, waarschijnlijk kapitein Napier of kapitein Spreckley, zal in dat geval machtiging van mij hebben om alle schikkingen te treffen en alle noodzakelijke uitgaven te bekrachtigen.

Ik heb de eer te zijn,
 Uw gehoorzame dienaar,
 (Get.) JOHN WILLOUGHBY,
 Lt. Kolonel, Commandant van de R. H.

Gevonden in de trommel van R. White.

No. 43.

VERTALING.

Buluwayo, 9 Dec., 1895.

Matabeleland.

Waarde Napier,

Ik zal waarschijnlijk aan Spreckley een van te voren afgesproken woord moeten telegrafeeren, hetwelk zal bedoelen, dat Dr. Jameson de Rhodesia Horse onmiddellijk wil opgeroepen hebben voor een oefeningskampement, dit zou eerst alleen voor een demonstratie zijn, doch zou er toe kunnen leiden, dat zij iets later naar het zuiden zouden trekken. Wanneer gij op dat oogenblik in het land zijt, zult gij natuurlijk de oudste officier in rang en belast met het commando zijn en bevoegdheid hebben om alle regelingen te maken en alle noodzakelijke uitgaven te doen. Ik heb generale instructies voor u gelaten bij Spreckley, die het commando zal voeren, indien gij afwezig zijt. Ik ben niet in details getreden, ik meen dat dit beter aan u of hem kan worden overgelaten. Ik zou gaarne deze zaak met u besproken hebben, doch dit kon ik niet zonder daartoe gemachtigd te zijn door Dr. Jameson.

Geheel de uwv,
 (w.g.) JOHN WILLOUGHBY.

Gevonden in de trommel van R. White.

No. 44.

VERTALING.

MEMORANDUM van instructies voor Spreckley, voor het geval de vrijwilligers worden opgeroepen.

Indien de vrijwilligers worden opgeroepen.

1. Geef kennis aan den Waarnemenden Administrateur met verzoek om in het officieele nieuwsblad of andere geschikte organen een behoorlijke advertentie te plaatsen waarbij zij worden opgeroepen, en telegrafeer aan de verschillende O.C.* detachementen.

2. Voorwaarden 10s. per dag en de kost, zoolang zij onder de wapenen blijven. Reisgeld verstrekt aan degenen welke van eenigen afstand komen. Bezoldiging van den permanenten staf als gewoonlijk.

3. Zend muilwagens naar Gwelo, Selukwe (aan Kapitein Harrell), en ook naar Belingwe en Gwanda (aan Kapitein Laing), om de vrijwilligers te halen.

4. Stel Carden of Gibbs aan tot adjudant, en S. O.† of Beal wanneer alleen het Matabeleland-regiment wordt opgeroepen, of eenig ander persoon die daarvoor de best geschikte is.

5. Laat Kapitein Molyneux kwartier- en kampmeester zijn, en laat een of meer van zijn klerken achter om het beheer te voeren over het algemeen magazijn.

6. Wanneer ik het woord "Buluwayo," telegrafeer, roep dan alleen het Matabeleland regiment op.

Wanneer ik het woord "Salisbury," telegrafeer, roep dan ook het Mashonaland-regiment op.

7. Alle paarden, behalve die voor den permanenten staf en 12 andere goede paarden en die welke te zwak zijn, moeten aan betrouwbare vrijwilligers, die er om vragen met tuig worden afgegeven, wanneer het kampement opgebroken wordt. Geweren moeten zoo mogelijk niet worden uitgegeven.

8. Wanneer ik het woord "Selukwe" telegrafeer met een datum er achter, moet gij aan Reuter en andere nieuwsagenten in het zuiden telegrafeeren, dat op dien datum de Rhodesia Horse ommiddellijk naar het zuiden trekken.

* Officers in Command.

† Subaltern Officer.

9. Gebruik voor alle andere telegrammen, die gij ontvangt de speciale code.*

10. Schrijf tenders uit voor levensmiddelen. (Ik geef Weil en B. T. A. aan de hand als de beste).

11. Velduitrustingen te bekomen aan het magazijn en terug te geven aan het einde van het oefenings-kampement.

12. Tijd voor het oefenings-kampement 14 dagen, welke zoo noodig verlengd kunnen worden overeenkomstig de regulaties van de vrijwilligers.

13. Mocht het voor R. H. noodzakelijk zijn naar het zuiden te trekken, zoo moeten speciale regulaties gemerkt *a* bij wijze van dagorder gepubliceerd worden, en natuurlijk moeten al diegenen die bereid zijn te gaan eene door den rechter goedgekeurde overeenkomst teekenen. Extra bezoldiging vast te stellen door Dr. Jameson zal gegeven worden aan hen, die buitenslands gaan, doch zoo dit absoluut noodzakelijk is, kan tot 3 maanden extra salaris (£45) beloofd worden. Tijd van verbintenis om buitenslands te gaan mag 4 maanden niet te bovengaan met vrije passage terug, zoo dit verlangd wordt.

14. De muilwagens te gebruiken in het oefenings-kampement en om naar het zuiden te trekken, moet zij zoo noodig 100 muilen van Zeederberg zien te krijgen, genoegzame levensmiddelen voor 700 man, en 400 naturellen zijn in depots langs den weg te 1 Mangwe, 2 Fraser's Farm (op den weg naar Sunokwe), 3 Macloutsi, 4 nabij Elebe, 5 bij den Krokodilrivier, halfweg Pallah, 6 Pallah, 7 halfweg Gaberones, 8 Gaberones, 9 Aasvogelkop, 10 Pitsani Maklukie. Het is mogelijk, dat er te Mangwe geen mielies is. Voor informatie betreffende den weg zie Coope en Lindsell's rapporten.

Deze instructies zijn slechts algemeen, en mogen gewijzigd worden, zoo dit noodzakelijk geacht wordt.

(Get.) J. W.

Gevonden in de trommel van R. White en in het handschrift van Sir John Willoughby.

* Zie No. 33 en Bijlage B.

DIVERSE INSTRUCTIES.

Instructies voor het informatie-departement in commando der voorposten (speciale troep).

1. Een troep van 12 uitgezochte manschappen zal gebruikt worden voor patrouille dienst in de voorhoede.

2. Kapitein Lindsell zal het commando hebben. Zes man zullen worden gebruikt en hem vergezellen, tenzij meerdere noodig zijn.

3. Kapitein Lindsell's troep zal steeds vertrekken bij dag $\frac{1}{2}$ uur en bij nacht $\frac{1}{4}$ uur, voordat de troep marcheert.

4. Hij moet zich aanmelden bij O.C. troep voor hij vertrekt.

5. Deze troep marcheert onafhankelijk van de hoofdtroep en zal ongeveer 5 mijlen per uur afleggen.

6. De troep zal rust houden op de plaatsen aangewezen door den commandeerenden Officier.

7. Eén man van den troep zal omstreeks 100 yards vooruit marcheeren en één 100 yards achter.

8. Een gids zal den troep vergezellen.

9. De commandeerende officier moet beproeven al de informaties in te winnen, die hij verkrijgen kan betrekkelijk den weg vooruit, en zal alle winkels van de aankomst der troep verwittigen, zoodat veevoeder en voedsel gereed kan zijn als de colonne komt. Hij moet alle personen, die hij mocht tegen komen zeggen, dat, zoo zij zich stil houden, zij op geenerlei wijze lastig zullen worden gevallen en dat de troep geen vijandige bedoelingen heeft tegen de inwoners van het land. Ingeval van eenige vijandige demonstratie moet hij terugtrekken en tevens een boodschap zenden met volledige inlichting omtrent de natuur daarvan en alle belangrijke inlichtingen betreffende eenige beweging van gewapende troepen, moeten ook dadelijk teruggezonden worden naar den commandeerenden officier, vermeldende of de inlichtingen verkregen zijn van hooren zeggen of anderszins en van wie.

De boodschap moet den juisten tijd vermelden, de plaats waar die van daan komt, zoo mogelijk in geschrifte.

Deze troep behoeft geen voorpostendienst te doen op de flanken, daar dit gedaan zal worden door de voorhoede,

maar alle omzichtigheid moet in acht genomen worden bij het naderen van een dorp, helling of eenig moeilijk punt in het veld.

Onderzoek hoe het met het water staat, hoe ver, en hoeveel paarden te gelijker tijd gedrenkt kunnen worden en laat water koken voor koffie, etc.

Memorandum van instructies voor kwartiermeester.

De kwartiermeester vergezeld door den Assistent-Kwartiermeester en alle helpers bij het uitdeelen van levensmiddelen, zullen te zamen met de voorhoede opmarcheeren.

2. Bij het naderen van een winkel zal hij vooruitgaan naar de voorhoede en bij aankomst bij een winkel zal hij dadelijk arrangementen maken voor het uitgeven van den winkelvoorraad en het voeder en zal zien dat thee of koffie gereed is.

3. Voor ongeveer 800 paarden zal omtrent 1,200 bundels voeder benoodigd zijn en eten voor 600 manschappen.

(w.g.) J. WILLOUGHBY,
Luit.-Col.

Bevelvoerder der Rhodesia Column.

Zoo mogelijk zal de kwartiermeester het paardenvoeder uitleggen in rijen 40 treden lang, 15 tot 20 treden tusschen de rijen op de geschikste plaats bestemd voor het halt houden der kolonne, ter rechter of ter linker zijde van den weg vóór of nabij een winkel. Hij zal navraag doen waar het water is, hoe ver af, en aan hoeveel paarden tegelijker tijd water gegeven kan worden en dit rapporteeren aan den commandeerenden officier bij diens aankomst.

Hij zal arrangementen maken indien mogelijk voor genoegzaam water bij de winkels voor koffie etc., voor de gehele macht.

Memorandum van instructies voor Majoor Villiers.

1. Majoor Villiers zal stafofficier zijn toegevoegd aan den commandeerenden officier van de Mashonaland Mounted Police.

2. Op marsch, als troepen in de flank uitgestuurd zijn zal hij het commando hebben van de linkervleugel halve sectie en zal toezien, dat zij ver genoeg van den hoofdtroep

blijven en dat er genoegzaam ruimte tusschen de halve sectie blijft.

3. Hij zal aan de linkerflank marcheeren ver genoeg om de troepen in de flank te controleeren en ongeveer op een lijn met het middenpunt van den hoofdtroep.

4. Als de troep halt houdt, zal hij zien, dat de halve secties in de flank op de beste stellingen als voorposten geplaatst worden en de halve secties van iedere sectie formeeren tot een verloren post.

5. In zeer open veld zal hij alle halve secties, die niet noodig zijn, terugroepen en hen terugzenden naar den hoofdtroep.

8. Hij zal toezien, dat alle belangrijke informatie dadelijk naar de Colonne van den Commandeerenden officier zoo mogelijk in geschrift worde gezonden door de troepen in flank, die de inlichting verstrekken, en deze moet den tijd en het aantal bevatten.

9. Hij moet twee uitgelezen mannen hebben om hem te helpen in zijne functie en om de inlichtingen over te brengen, die door de troepen in flank werden gezonden.

(Get.) J. WILLOUGHBY,
Bevelvoerend Officier der Colonne.

Instructies voor den intendance-officier.

1. Luit. Jesser Coope zal het bevel voeren over de Kaapsche karren en schots-karren en wagens, behoorende aan M.M.P. en B.B.P., en zal zien dat zij behoorlijk in het gelid komen bij de halten, en dat de spannen zoo spoedig mogelijk hun voeder krijgen bij de winkels.

2. Hij zal langs de karren marcheeren en zal dadelijk aan den officier, die het bevel voert over de colonne, kennis geven van het breken of beschadigen van iets of van eenig oponthoud. (Om de paarden te sparen zal zulke informatie mondeling overgebracht worden van man tot man langs de colonne.)

3. 80 pond haver reserve voedsel zal vervoerd worden op elke kar, deze alleen te worden gebruikt, waar men geen winkel heeft, waar paarden en muilen gevoed worden.

4. Hij zal Dames en 2 manschappen hebben tot assistenten.

5. Voor korte halten van een uur om te voederen, zullen de spannen niet uitgespannen worden, de hoofdstellen

zullen alleen losgemaakt worden en de stangen zullen afgehaald worden.

6. De M.M.P. karren zullen voor een halt van meer dan één uur bij dag opgesteld worden als volgt: No. 1 kar 5 yards op de rechter zijde en halfweg tusschen de 2 troepen van de voorhoede M.M.P. hoofd kolonne. No. 2 kar tusschen en 5 treden ter rechter zijde van de troepen van de 2de kolonne. No. 3 kar dito, naar de zijde van D 1 troep. No. 4 dito naar de zijde van en tusschen de 2 rijen handpaarden. No. 5, 20 treden ter rechter zijde van kar No. 2 B.B.P. karren op een gelijke wijze ter linker zijde van de B.B.P. De Kaapsche kar die vooruit zal rijden 20 treden ter rechter zijde van No. 1 kar. Voor een korte halte bij dag om te voederen zullen de M.M.P. karren optrekken 2 langs elkaar 20 treden van elkaar, twee karren omtrent 5 yards ter rechter zijde van elke voorste troep van de hoofdmacht M.M.P. De B.B.P. op dezelfde wijze links van de B.B.P. Voor een oponthoud van een uur of langer 's nachts zullen de karren daar opgesteld worden aan iedere zijde van den weg links van de kanonnen, zoo dicht mogelijk bij elkaar.

7. Als voor 10 minuten halt gehouden wordt, moeten zij halt houden, zooals zij staan.

8. In geval van aanval moeten de karren in één lijn opgesteld worden, 5 yards tusschen de karren links van de reserve kanonnen met de reserve. Behalve in geval van een aanval in de flank bij nacht, als wanneer de karren twee lijnen moeten vormen, een op iedere zijde van den weg zoo dicht mogelijk achter de reserve-kanonnen.

9. De karren zullen optrekken in een enkele rij langs den weg links van de kanonnen bij dag en links van de M.M.P. paarden die geleid worden bij nacht.

10. Voedsel. Een van de assistenten van den Transportofficier zal optreden als uitdeeler en zal met de voorhoede optrekken, onder de orders van den Kwartiermeester zal hij voeder voor de bespanningen nemen en rantsoenen voor de drijvers bij iederen winkel. Zoodra de paarden uitgespannen zijn of uit hunne tuigen zijn zullen de transportrijders onder bevel van een transportofficier naar den uitdeeler gaan voor voedsel.

Gevonden in de trommel van R. White.

No. 46.

VERTALING.

Buluwayo, 9 Dec., 1895,

Waarde Gibles,

Ik moet overhaast voor zaken van mijne maatschappij naar Engeland gaan en daar beide kolonel White en Heyman afwezig zijn, schrijf ik u een enkel woordje om u te laten weten, dat de oudste officier in het land en niet met verlof van de Rhodesia Horse is kapitein Napier en bij diens ontstentenis kapitein Spreckley. Zet de zaken intusschen voort, zooals tot nu toe gebeurd is, en maak geen onkosten die niet strikt noodzakelijk zijn. Ik zou gaarne zien, dat gij in communicatie bleef met den waarnemenden S. S. O. alhier, zoodat een verslag van al wat gij verricht in het hoofdkwartier kan worden gedeponeed voor mijne informatie bij mijne terugkomst. Wanneer er gedurende mijne afwezigheid eenige kwestie ontstaat, handel dan maar naar uw beste weten of wacht met handelen tot de terugkomst van mij of van kolonel White.

De Uwe,

(Get.) JOHN WILLOUGHBY.

Gevonden in de trommel van R. White.

No. 47.

Van
Zahlbar.*Aan
Stevens,
Charter,
Capetown.

Zeg Mr. Rhodes F. J. Newton † zal u zooveel mogelijk helpen, heeft de vurige wensch uitgedrukt met ons mede te gaan of via Kaapstad naar Johannesburg wedrennen, daarom was verlof noodig. Alles is zeer bevredigend ook gereed hier, de geheele reis neemt $2\frac{1}{2}$ dag.

(w.g.) L. S. J.

Uit telegramboekje gevonden in trommel van R. White. (Afgezonden waarschijnlijk 10 December 1895.)

* Dr. Jameson. Zie bijlage A.

† F. J. Newton, Resident Commissioner British Bechuanaland, Zie No. 57 en 85.

No. 48.

11 December, 1895.

Van Zebra-wood (Col. Rhodes),
Johannesburg.

Aan Zevenblad (Bobby White),
Mafeking.

Zeg aan Dr. Jameson niet meer hielden te zenden vóór Januari, geen plaats voor hen. Ik zend Captain R.M. Heyman, naar Grahamstown voor volgende 14 dagen.

(w.g.) Col. RHODES,
Charter Service,
C. G. Fields.

Overgelegd door het Hoofd van het Telegraaf Department te Pretoria, op de terechtzitting van 27 April, 1896.

Vergelijk hierbij Nos. 19, 20, 36, 49.

No. 49.

12 December, 1895.

Van Zahlbar, (Dr. Jameson).

Aan Stevens,
Charter,
Kaapstad.

Zend volgend telegram aan Col. F. Rhodes begint: zware suspicie is ontstaan; denkt gij zeker dat wedrennen van allergrootst belang zijn vergeleken met groote kansen van ontdekking, dagelijks verwacht, waardoor onder deze omstandigheden het noodig zal zijn eerder te handelen; laat J. H. Hammond zwakke vennooten informeeren meer uitstel meer gevaar; Dr. Wolff zal volledig uitleggen redenen om liever te vervroegen dan zaak uit te stellen, doe al wat gij kunt om voltooiing der werken te verhaasten.

(w.g.) ROBERT WHITE,

Uit telegramboekje gevonden in de trommel van R. White.

No. 50.

12 December, 1895.

Van
Zahlbar, (Dr. Jameson).

Aan
Col. Rhodes,
Johannesburg.

Heb alles gereed hier, hoop, uw telegram gisteren ontvangen. Bobby White bedoelt geen uitstel * want eenig uitstel zou hoogst nadeelig zijn. Dr. Wolff vertrekt morgen zal uitleggen.

(w.g.) ROBERT WHITE.

Uit telegramboekje gevonden in de trommel van R. White, de telegram zelf werd overgelegd door Hoofd Tel. Dept. Pretoria.

Vergelijk hierbij het volgende uittreksel uit het dagboek van R. White.

Pagina 145.

12. Dec. Wolff kwam hier aan en wij gingen door alle bijzonderheden van (zie later). Alles gereed. Zag muilen 36 in de 6 maxims gespannen.

13 Dec. W. & ik naar Mafeking.

56 paarden uitgezonden door Grenfell naar Pitsani. Zag G. met W. en N.

Onaangename geruchten Heliograaph. Gaf G. kaart van den weg en maakte de marsch-order gereed. Foley ziek.

No. 51.

12 December, 1895.

Van
Zahlbar, (Dr. Jameson).

Aan
Stevens,
Charter, Capetown.

Majoor Raleigh Grey gaat met ons daarom zal niet noodig hebben F. J. Newton.† Gij kunt hem toelaten naar wedrennen te gaan.

(w.g.) ROBERT WHITE.

Uit telegramboekje gevonden in de trommel van R. White.

* Zie No. 37.

† Zie No. 47.